

ॐ

मीभगा-मुष्ट-मङ्गल-रुगवद्भट्ट-परभृगगड-भलाभाय-भवल्ल-
पी०भा

मी-का झी-काभकेरि-पी०भा
एगङ्गु-मी-मङ्गलगाट-भामि-मीभ०-मंभूतभा

भट्टल्लय-भानभिक-प्रए-भेडभा

Introduction

Birth and death are part of this samsara by nature. What can be prayed of Bhagavan is to live without misery and leave the body without difficulty. The sadhana of both this is steadfast devotion to Bhagavan. Even that should be given by Bhagavan only. This is what is prayed for as –

मनसामेन भगवं विना नैवेन एव नभा।
नैवि मे कृपया मभेद्वि रुक्तिभट्टल्लभा॥

One takes the sufferings that come during life as mrityu and leaving the body in an untimely manner as mrityu. Bhagavan who is beyond the samsara jivana is the one who can bless us to win over both these. So we praise Him as Mrityunjaya. The ananda and karuna of Bhagavan is visible before us as His Shakti, Ambika, the Mother. Worshipping Him along with Her is the only path in this samsara jivana to attain all that is worthy.

Along with worshipping by the body, it is very important to worship by the mind. If the mind is roaming somewhere else, there is not much effect to the body doing puja. If the mind focuses on Bhavavan, even the physical

puja is not so important (but this is not so easy). So the path to meditate upon Bhagavan and worship Him is called Manasa Puja.

The Mrityunjaya Manasa Puja Stotra composed by Shri Shankara Bhagavatpada is published for anusandhana by devotees and for the development of bhakti.

Summary of the stotra

This stotra begins as “I meditate on Shri Mrityunjaya who resides along with Ambika under the Kalpa Vriksha on the Kailasa Parvata where many gems are embedded, whose beauteous form is like camphor, quartz or the moon, whose jata bhara is decorated by the rising waves of Ganga, who is the ocean of compassion, and who has Adi Shesha as an ornament on His neck”.

Meditating upon Samba Parameshvara thus, Shri Bhagavatpada does avahanam and mentally gives the upachara-s of simhasana, padya, arghya, achamana, madhuparka, panchamrita and snana. Then He dries even Bhagavan’s jata bhara and does samarpana of various kinds of clothes, upavita, chandana, akshata, pushpa, paduka and abharana-s. With Ganesha and Skanda fanning chamara-s on both sides, He offers chatra, purna kumbha, mirror and deepa.

Next He describes Bhagavan’s naivedya wonderfully. He asks Bhagavan to take purva aposhana, and then fill His large stomach which contains the whole world with excellent rice, sweet items, vegetables seasoned with jiraka and pepper, apūpa, dal, excellent ghee, slightly bitter vegetables, water for drinking in between, milk rice mixed with bananas, paramanna, fruits, tender coconut and panaka. He prays to consume astringent items mixed with mustard, jiraka and rocksalt, nectar-like curd rice mixed with elaichi and dried ginger, and sour items such as lemon juice, mango pieces. Finally He asks Bhagavan to drink buttermilk.

After taking utara aposhana, He offers tambula for partaking after

washing hands and doing achamana. Showing karpura nirajana with ghanta shabda, He again offers water at the feet. He does pushpanjali with many different flowers, bilva and tulasi. He mentally does pradakshina with devotion. Saying how taking each step will dispel all darkness and bestow all auspiciousness, He beseeches “Mrityunjaya, protect me protect me!”

Doing namaskara by uttering various names, He prays “O dear husband of Parvati, always protect me who suffers in the grief of samsara”. Offering a comely cot with a soft bed for Bhagavan to rest, He meditates upon Bhagavan reclining with Ambika doing pada seva.

He says that those who worship Bhagavan thus with 44 upachara-s, in the lotus of the heart and outside, in the morning night and midday, will reach the divine feet of Shri Mrityunjaya which is the abode of many marvels. He also declares that svarga is obtained by having darshana of a Shiva Linga in the morning, Ashvamedha phala at midday and moksha in the evening, and worshipping on pradosha day uttering the Panchakshara will confer those three benefits together.

- Thus is complete (the summary translation of) the Shri Mrityunjaya Manasa Puja Stotra composed by Shri Shankara Bhagavatpada, the disciple of the Paramahansa Parivrajaka Shri Govinda Bhagavatpada

Compilation – Vidvan Shriramana Sharma, Nerur Shankara Matham, Shri Kanchi Kamakoti Peetam

कैलामे कभनीय-रङ्ग-पण्डिते कल्प-भूले भित्तुं
कद्रु-भूषिकै-भूष-उत्तुं कटु-यनी-मेविउभा।
गङ्ग-उत्तु-उत्तु-रङ्गित-ए-रुं कृपा-भागं
कठल-उत्तु-मेध-रुध-भम् भूषित-रुध-वै॥०॥

मुगटु भूषित-पद्म-भूले
वृष्णि-नल-उत्तु-मुल-पाल्
भू-रु-भंग-काम-पै
पृथी-विश्वेश्वर-पावडीम॥३॥

જાન-કેમ-વિમિટુલિ યીર-યીનભુરાલિ યા
વિવિણનિ ય મિટુનિ મુટુલુચ મુ-પરચા॥૦૦॥

વિમુદ્ધ-મુદ્ધ-દલ-દલ-રમું
મનેકરં કાદુન-કેમ-મુટુમા
ચલેપવીડું પરમં પવિટુમા
મુળદુ મુટુલુચ રુકિ-ગમ્મા॥૦૩॥

મી-ગરૂં બન-માર-કુદુમ-ચું કમુરિકા-પ્રિડું
કાલેચેન કિમામુના વિરમિડું મનુર-મંદામિડમા
મિટું દેવ-મનેકરં મલિ-મયે પાટું મમારેપિડું
મવાલેધુ વિલેપચામિ મડું મુટુલુચ મી-વિદે॥૦૩॥

મરૂતેત્તવલેનિટુઃ મમુકા-ડિલ-મમત્રિડેઃ
મુટુલુચ મના-દેવ પ્રણચામિ વૃધ-વૃણ॥૦૪॥

મમુક-પદ્મ-કુરવક-
કુતૈઃ કરવીર-મલ્લિકા-કુમુમૈઃ
વિમુરચ નિલ-મકુદું
મુટુલુચ પુષ્પરીક-નચનાપુ॥૦૫॥

માલિકુ-પાદુકા-દુતે મેનિ-રુડા-પદ્મમનિરુ
પાદે મડા-પદ્મમદ્મૈ મુટુલુચ નિવેમચા॥૦૬॥

માલિકુ-કેશર-કિરીદ-કારૈઃ
કાદુ-મલિ-મુપિડ-કુદલૈમ્મ
મહીર-માપુરુરલૈમ્મનેલૈઃ
મક્કનિ મુટુલુચ રુધચામિ॥૦૭॥

ગણ-વદન-મુનુ-પુડે...
નાડિમ્મુન યામર-ચુગેના
ગલદલકાનન-પદ્મ
મુટુલુચ રાવચામિ રુડા-પદ્મ૥૦૮॥

મુકુટપટ્ટં મમિ-કેદિ-મુદ્
મુદ્-પદ્મં કાલુન-દ્વ-ચક્રમા
માલિકુ-મંમુપિત-કેમ-કુમ્
મુરેમ મુદ્ગુલ્ય ડેવ્યામિ॥૦૭॥

મલિ-મુકુરે નિપુણે
દિ-અગદા-ગદાકાર-મપુષ્પે
કનુદ-કેદિ-મદ્મં
મુદ્ગુલ્ય પમુ વદનમાદ્ધીયમા॥૩૦॥

કનુર-પ્રત્નં કપિલાદ્-પ્રત્નં
દ્વમામિ કાલેય-મમત્રિતં યા
મમુદ્વં પાવન-ગદ્-પ્રપિતં
મુદ્ગુલ્યાક્ષં પરિકલ્યામિ॥૩૦॥

વરિ-રૂપેપેતમાપદ્-મીપુ
ઉમેરં મદ્મમાત્રં યા
માદ્મં મમમામર-વજ-રુદ્મં
મુરેમ મુદ્ગુલ્ય વંમ-મીપમા॥૩૩॥

ગદ્વં મપુરત્રિતં યા મદ્મલં માલિકુ-પાદ્ મિતં
દિદ્મ-સીરક-મન્મરીપિ-મિલિતૈઃ માકૈરતૈઃ મુદ્મૈઃ
માકં મમુપપ-મપ-મલિતં મદ્મૈપુતૈન્નપુતં
મી-મુદ્ગુલ્ય પાવડી-પિય વિદે માપેમનં રુદ્મૈમા॥૩૩॥

કુમ્મદ્-વાગુક-પદેલિકાનં
દ્વલાનિ રમુલિ યા કાર-વલ્લુઃ
મ-પાક-ચક્રાનિ મ-મૈરુદાલિ
મી-કદ્મં મુદ્ગુલ્ય રુદ્વૈમ॥૩૬॥

મીતલં મપુરં મુદ્મં પાવનં વામિતં લપ્પા
મપૈ મી-કુર પાનીયં મિવ મુદ્ગુલ્ય પદ્મૈ॥૩૫॥

મદ્મ-મિલિતં મિત્તં દ્વગ્નં ગે-પુત્રત્રિતમા
કદ્મલી-દ્વલ-મમિમ્ રુદ્મૈન્ન મુદ્-મંરુર॥૩૪॥

केवलभटि-भापुटं
 ष्णैः भिगैश्च मङ्गर-भिलितैः।
 एला-भरीम-भिलितं
 भट्टस्थैश्चैव दुष्ट परभात्रभा॥३॥

रभु-प्रउ-कपिङ्ग-कक्षक-लैङ्ग-रम-भ्राष्ट-भडा-
 पल्लवैश्च प्रेरु-पङ्क-मकलैः भवति केलाभुतिः।
 कपुर्गैश्च भवति भुति-एलैश्च प्रउ-युक्तैर्विदे
 मी-भट्टस्थैश्च प्रय इ-दुवनाणरं विमलैश्च रभा॥३॥

भनेल्ल-रभु-वन-पङ्क-पङ्क्तिना
 रुणि-पुष्पना मरुप-लीरकंश्च।
 म-भौरुना मैत्रव-मवितांश्च
 गुरुं भट्टस्थैश्च लोक-वत्॥३॥

किङ्ग-लीरक-मकितां
 विभलाभलकं कपिङ्गभटिभपरभा।
 विम-पङ्कलीलव-युताना
 भट्टस्थैश्च उद्युताभि एगदीम॥३॥

एला-मुठ्ठी-मकितां
 मपुत्रं एरु-कैम-पाङ्क-भुभा।
 मभुउ-पुतिनिणिभाष्टं
 भट्टस्थैश्च दुष्टं इ-लैकैम॥३॥

एभीर-नीरस्त्रित-मङ्गरे
 भनेरुगन म-मलाष्ट-पङ्कना।
 मरुपमना मरुमेपहुङ्ग
 भट्टस्थैश्च मी-करु-मभुष्ट॥३॥

नागर-रभु-युक्तं
 मुललिउ-एभीर-नीर-मभुल्लभा।
 भवितां मैत्रव-मकितां
 पिम कर भट्टस्थैश्च कुरु-वृभिना॥३॥

મનુર-કેમામુર-ગરુ-ચુરૈઃ
 મનુકિની-નિમ્નલ-પુષ્ટ-કેચૈઃ
 ગુલાલ મટુરુચ પુલ-કામ
 મીમડા-પરપેમનમરુ-કેમ ॥૩૬॥

ગગન-પુની-વિમલ-અલૈઃ
 મટુરુચ પમુરાગ-પારુ-ગરૈઃ
 મુગ-મદ-પુન-પુલૈઃ
 પુલલય પારુ કમુ-પદ-ચુમ્ભા ॥૩૭॥

પુત્રાગ-મલ્લિકા-કુનુ-વામિતૈસ્તુ કવી-અલૈઃ
 મટુરુચ મહાદેવ પુનરામનં કુશ ॥૩૮॥

મેક્રિક-પુલ-મમેતૈઃ
 મુગ-મદ-અન-માર-વામિતૈઃ પુગૈઃ
 પલૈઃ મુલ-મમાનૈઃ
 મટુરુચ ઉદયામિ ડામુલમા ॥૩૯॥

નીરાણનં નિમ્નલ-પીપ્પિ-મમ્મિઃ
 પીપાકુરૈસ્તુલમમ્મિતૈઃ ।
 અલ-નિનાદેન મમદયામિ
 મટુરુચાચ રિ-પુરાતુકાચ ॥૪૦॥

વિરિષ્ઠિ-માપ્રામર-વનુ-વનુતૈ
 મરેણ-મમ્મુક્ષિત-પુ-પિપ્પિતૈ
 દદામિ મટુરુચ પાદ-પદ્મલ
 દાનીનુ-કુષે પુનરમુમીશ્વર ॥૪૧॥

પુત્રાગ-નીલેદલ-કુનુ-અડી-
 મનુર-મલી-કરવીર-પદ્મલૈઃ
 પુષ્પલિલિ વિલુ-દલૈમુલમા
 મટુરુચાદૈ વિનિવેમયામિ ॥૪૨॥

પદે પદે મત્ત-ઉમેનિકુતુનં
પદે પદે મત્ત-મુરુ-પ્પાચકમા।
પ્પાચિલ્લ રુક્મિ-ચુટેન યેતમા
કરેમિ મુટ્ટુલ્લય રલ રલ મામા॥૫૦॥

નમે ગેરીમાય મૂલિક-પવલાક્ષય ય નમે
નમે લેકેમાય મુરુ-વિરુણ-લેકાય ય નમઃ।
નમઃ મી-કઠ્ઠય રપિરુ-પુર-દૈટ્ટય ય નમે
નમઃ દાલાલ્લય મૂર-મદ-વિનામાય ય નમઃ॥૫૧॥

મંભારે અનિ-રૂપ-રેગ-મલિરે રૂપ-રૂચાકુતિરે
નિરે પુર-કલર-વિરુ-વિલમરૂ-પામૈવિરુમ્ રૂમા।
ગત્તરૂં રુ-પાપ-વજ-મલિરે કારુ-દૈટ્ટ વિરે
મી-મુટ્ટુલ્લય પાવટી-પિય મદ માં પાલિ મત્તેશ્વર॥૫૨॥

મેરે રૂમયે નવેરૂલ-દલાકીલ્લ ય રૂત્તરૂરે
કેમેયેન મેરુરેલ્લ પવલેનામ્મારિરે મત્તમઃ।
કનુરુલ્લિર-દીપ-દીપિ-મિલિરે રમેપણન-મ્મયે
પાવટુઃ કર-પદ્મલાલિર-પદે મુટ્ટુલ્લય રાવયે॥૫૩॥

યરુક્કરૂરિંમદા-વિલમદ્પપારૂરિમરૂઃ
મત્તપદ્મરૂરૂ રુલિરપિ ય પુરં મુરુ-કરીમા।
કરેરિ પુટ્ટે નિમિ દિવમ-મરૂપિ ય પુમાના
પ્પાચિ મી-મુટ્ટુલ્લય-પદમૈકાદુર-પદમા॥૫૪॥

પાત્તિરૂમમા-પરેરુરુઃ મનુમનાડા મ્મજ-દં
મરૂદ્દે રુય-મેર-રૂલ-દલ-દં માયરૂતે મેલ-દમા।
રુતેરમુમયે પ્પેધ-મમયે પદ્માલ્લયરૂતે
રૂડા-કાલ-રૂય-રૂલમિલ્લ-દલ-દં મદૈનવદ્ રૂમા॥૫૫॥

॥ ઓરિ મીમરૂ-પરમરૂમ-પરિવ્વલ્લકારૂ-મી-ગેવિરૂ-રુગવડા-પુરૂપાદ-મિધુમ
મી-મહુર-રુગવડઃ રૂટે મુટ્ટુલ્લય-માનમ-પુર-મેરૂં મમ્મુલ્લમા ॥

